

OPERATIVNÍ SYSTÉM DLOUHODOBÉHO MONITORINGU VODOHOSPODÁŘSKÉ SOUSTAVY JIHOČESKÉHO KRAJE S CÍLEM OMEZENÍ MOŽNOSTI VZNIKU ZVLÁŠTNÍ POVODNĚ

Informace o tiskové konferenci

„Co prozradily hráze rybníků?“

O závěrech projektu „Operativní systém dlouhodobého monitoringu vodohospodářské soustavy Jihočeského kraje s cílem omezení možnosti vzniku zvláštní povodně“, informovali novináře dne 28.3.2011 v Oválu Krajského úřadu Jihočeského kraje zástupci Jihočeského kraje, Povodí Vltavy, státního podniku, Rybářství Třeboň a.s., Rybářství Kardašova Řečice s.r.o. a firmy G IMPULS Praha spol. s.r.o.

Informace o závěrech projektu byly na základě této tiskové konference zveřejněny v například v těchto médiích:

1. ČT 24

Události v regionech (Praha) dne 28.3.2011 v 18:00 hodin (minuty cca 21:54 – 23:36)

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10118379000-udalosti-v-regionech/211411000140328/video/> (nebo jen Reportáž „Hráze rybníků na Třeboňsku jsou bezpečné <http://www.ct24.cz/regionalni/jizni-cechy/119431-hraze-rybniku-na-trebonsku-jsou-bezpecne/>)

2. Televize Prima

Zprávy TV Prima 3.4.2011 od 18:55 hodin (minuty cca 23:20 – 25:20)

<http://www.iprima.cz/videoarchiv/>

3. Českobudějovický deník

rubrika Českobudějovicko dne 29.3.2011, str. 3 „Čtyři rybníky skrývají možné problémy“

<http://www.denik.cz/regiony/ctyri-rybniky-skryvaji-mozne-problemy20110328.html>

4. MF Dnes

rubrika Jižní Čechy dne 29.3.2011, str. B2 „Hráz je pevná. Povodeň zadrží“

5. Právo

rubrika Jižní Čechy dne 29.3.2011, str. 10 „Rybníky u Lužnice jsou v dobrém stavu“

„Operativní systém dlouhodobého monitoringu vodohospodářské soustavy Jihočeského kraje s cílem omezení možnosti vzniku zvláštní povodně“

Českobudějovický deník 29.3.2011: „Čtyři rybníky skrývají možné problémy“

Čtyři rybníky skrývají možné problémy

Odborníci skončili s průzkumem jihočeských hrází. Většina z nich je v dobrém stavu

ANDREA ZAHRADNÍKOVÁ

Jižní Čechy – Téměř 24 kilometrů hrází jihočeských rybníků prozkoumali v uplynulých dvou letech odborníci. Zjistili, že převážná většina z nich je bezpečná, pouze některé budou potřebovat další kontroly a dohled. Jedná se o úseky na hrázích Rožmberka, Světa, Spolského a Velké Holné.

Průzkum byl součástí projektu Jihočeského kraje, který si klade za cíl předejít dalším povodním. Zařazeno do něj bylo celkem 32 rybníků v povodí řeky Lužnice až po soutok s Nežárkou, na jejichž hrázích se pak od června 2009 do října 2010 pohybovali odborníci s měřicími přístroji a hledali potenciálně nebezpečná místa.

„Proměřili 23 970 metrů hrází. Z toho 11, 5 kilometru, tedy téměř polovina, bylo vyhodnoceno jako naprosto bezproblémové. Dalších 9,5 kilometru je podle výsledků bez zásadních potíží a stačí na ně nadále běžně dohlížet,“ uvedla Hana Zahradníková z

krajského úřadu. K podrobnějším kontrolám, zejména v období vyššího stavu vody pak podle ní odborníci doporučili 2,7 kilometrů hrází a pouze 110 metrů bylo označeno jako potenciálně rizikové s anomáliemi, které je nutné dále zkoumat.

Těchto 110 metrů tvoří úseky na hrázích rybníků Rožmberk, Svět, Spolský a Velká Holná. Jejich majitelé projekt vítají a jeho výsledky zohlední při další práci. „My samozřejmě provádíme dohled nad našimi vodními díly pravidelně, ale díky měření odborníků jsme si rozšířili znalosti a přesněji lokalizovali možná problémová místa. Například na Rožmberku už máme jasněji v tom, kde bylo vodní koryto řeky Lužnice,“ komentoval Petr Sedláček z Rybářství Třeboň. Výsledky

jsou podle něj důležité i pro další investiční záměry firmy, především při rozhodování, které hráze opraví jako první.

Během průzkumu se používaly pouze nedestruktivní metody, to znamená, že do hrází nebylo nutné kopat, vrtat ani jinak zasahovat. „Šlo například o nekontaktní mě-

ření přístrojem GEM 2. Prošli jsme okoli a přístroj měřil odpor v hrázi. My poté sledovali změny odporů, rychlé střídání, maxima a minima a z toho vyvodili, jestli je hráz jednolitá nebo skrývá dutiny,“ přiblížil Vojtěch Beneš ze společnosti G – Impuls, která byla řešitelem projektu. Další metody umožnily spočítat, jaký nápor vody při vydatných srážkách hráz udrží či zda se v ní nenacházejí místa, kde dochází ke

skrytému filtrování a podtěkání hrázných konstrukcí.

Veškeré výsledky byly uloženy do databáze na serveru Jihočeského kraje v budoucnu je může kdokoli využít k dalším měřením či jiným účelům. Vlastníci a lidé zodpovědní za bezpečnost hrází pak dostali ke každému rybníku podrobnou technickou zprávu. „Kdyby se za několik let hráze opět zkoumaly, mohou zprávy posloužit jako výchozí materiál pro porovnávání,“ doplnil Beneš.

Radní Jihočeského kraje Karel Vlasák vnímá sledování vodních děl jako velice důležité. „Rybníky jsou fenoménem, bez kterého si jižní Čechy neumíme představit. Umí pomáhat, ale nedávné zkušenosti nás poučily, že umí také nahnat strach a být zdrojem neštěstí a tragédií. Proto jsem rád, že se tento projekt uskutečnil a dobrali jsme se konkrétním výsledkům,“ řekl.

Celý výzkum přišel na 353 tisíc eur, 15 procent financoval Jihočeský kraj, zbylé výdaje pokryla dotace z prostředků norských fondů.

„Rozšířili jsme si znalosti a přesněji lokalizovali možná problémová místa. Na Rožmberku už máme jasněji v tom, kde bylo koryto řeky Lužnice.“

Petr Sedláček, Rybářství Třeboň

Hráz je pevná. Povodeň zadrží

Kraj kontroloval 24 kilometrů hrází 32 rybníků, které v době záplav mohou zadržet miliony kubíků vody. Výsledky dopadly lépe, než se čekalo

JIŽNÍ ČECHY Hráze rybníků v povodí Lužnice jsou pevnější, než odborníci čekali. V případě povodně nepředstavují pro své okolí nebezpečí. Ukázal to průzkum, který nechal provést Jihočeský kraj. Celkem bylo zkontrolováno bezmála 24 kilometrů hrází dvaatřiceti historických rybníků, které jsou během povodně schopny zadržet stamiliony kubíků vody.

„Rybníky jsou bezpečné. Výsledky studie ve většině případů hlavně zpřesnily informace, které jsme měli,“ hodnotila závěrečnou zprávu kontrolní akce Hana Zahradníková z krajského odboru životního prostředí. „Čekali jsme, že to bude mnohem horší,“ dodala.

Mezi kontrolovanými rybníky

nechyběl ani legendární Rožmberk nebo Svět. Právě jeho se během povodně v roce 2002 báli lidé nejvíc. Záplavy mu způsobily velké škody, a na podzim téhož roku musel být opravován.

„Hráz v těchto místech nyní prošla kontrolou takřka bez problémů,“ pochvaloval si zástupce Rybářství Třeboň Petr Sedláček. Zjištěno ale bylo jiné místo, které by mohlo být rizikové. „Je to asi 20 metrů nad sádkami,“ upřesnil.

O rizikových místech vědí

Z kontrolovaných 23 970 metrů hrází bylo pouze 110, kde se vyskytovaly vážnější problémy. Nacházejí se právě na Světě, dále na Rožmberku, Spolském rybníku a Vel-

ké Hoiné. Společnost G-Impuls, která průzkum prováděla, proto doporučila, aby zmíněné úseky byly podrobně prozkoumány.

„Neznamená to však, že by tu hrozilo nějaké vážné nebezpečí,“ podotknul hlavní řešitel projektu monitorování hrází ze společnosti G-Impuls Vojtěch Beneš.

Majitelé a provozovatelé rybníků o rizikových místech vědí. „Studie zpřesňuje naše informace a potvrzuje domněnky, které jsme měli. Nově jsme se dozvěděli, kudy kdysi pravděpodobně protékala Lužnice. Na toto místo se zaměříme při tvorbě plánu zpevnování hráze,“ sdělil Sedláček.

Jedenadvacet kilometrů kontrolovaných hrází bylo bez problémů

nebo jen s minimálními nedostatky. U zbytku doporučuje G-Impuls pravidelnější dozor, obzvláště v době povodně.

Rožmberk obchází jednou týdně

Provozovatelé rybníků musí ze zákona hráze kontrolovat. Kupříkladu Rožmberk obchází pracovník Rybářství Třeboň jednou týdně. Nikdo ale dosud přesně nevěděl, co je „uvnitř“ hrází. Většina rybníků na Třeboňsku totiž vznikala v 16. století a prakticky neexistuje žádný záznam, z čeho byly postavené. To teď průzkum odhalil.

„Naši předkové byli úžasní stavitelé. Nebyli ale schopni transportovat nejhodnější materiál 50 kilometrů daleko, jako se to dělá dnes.

Používali to, co našli na místě. Proto nyní zjišťujeme velké rozdíly ve struktuře hrází i v rámci jednoho povodí. Jeden rybník propouští více vody, jiný skoro vůbec,“ vysvětluje Beneš.

Samotný průzkum se prováděl nedestruktivní metodou. Pracovníci procházeli po hrázích se speciálními přístroji, které pádu „rentgenovaly“. Bez vrtání se tak podařilo zjistit, kde hráze propouští vodu, kde je špatný materiál nebo kde byla původní výpust.

„Pro každý rybník jsme vytvořili obsáhlou zprávu, takzvaný technický pasport. Majitelé tak budou podrobně znát stav svých rybníků,“ uzavřel Michal Tesař z G-Impulsu.

Martin Beneš

JIŽNÍ ČECHY

STRANA 10

ÚTERÝ 29. BŘEZNA 2011 ◊ PRÁVO

Rybníky u Lužnice jsou v dobrém stavu

Vladimír Vácha

Hráze rybníků v povodí Lužnice až po soutok s Nežárkou jsou v dobrém stavu. Vyplývá to z výsledků monitoringu, který provedla firma G-Impuls Praha za pomoci souboru geofyzikálních měření nedestruktivními metodami od července 2009 do října 2010 na 32 rybnících tzv. III. a IV. kategorie.

„Cílem projektu za 353 000 eur, na nějž získal kraj 85 procent financí prostřednictvím tzv. norských fondů, bylo zjistit stav

jejich hrází, posoudit materiálové složení, strukturu vnitřní stavby a vymezit úseky, které by mohly být v budoucnosti rizikové,“ konstatovala na pondělním setkání s novináři Hana Zahradníková z odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví krajského úřadu.

Jak připomněl Vojtěch Beneš z G-Impulsu Praha, firma použila při práci široký komplex metod včetně seismických či spon-tánní polarizací. Laicky řečeno, projekt byl o posouzení stavu hrází historických rybníků bez ja-

Některé z rybníků vznikly v době Karla IV., další o sto let později či za třicetileté války. Jde o díla, které vydržela staletí a tvoří významný krajinný prvek

*Karel Vlasák,
krajský radní*

kýchkoliv mechanických zásahů. Tímto způsobem se kraj, Povodí Vltavy i rybáři dověděli o těchto

hrázích více informací, než jsou známé z pozorování a prohlídek hrází, které vlastníkům rybníků ukládá vodní zákon.

Výsledkem je kompletní databáze, v níž má každý rybník nyní pasport s ucelenými údaji. Je uložena na serveru Jihočeského kraje a nechybí v ní ani návrh na systém opakovaných měření.

„Některé z rybníků vznikly v době Karla IV., další o sto let později či za třicetileté války. Jde o díla, která vydržela staletí a tvoří významný krajinný prvek. Proto je jim je třeba věnovat sou-

stavnou pozornost a péči. Odborníci proměřili 23 970 metrů hrází, z nichž 11,5 kilometru označili za bezproblémové úseky. Ani dalších 9,5 kilometru nevykazovalo žádné problémy a u 2,7 kilometru je pak doporučeno podrobnější bezpečnostní sledování a technické prohlídky zejména za vyšších stavů vody a při povodních. Necelé půl procento kontrolovaných hrází – 110 metrů, čekají podrobnější prohlídky a pravidelné kontroly mimo technickobezpečnostní dohled. Jde o rybníky Rožmberk, Spolský,

Svět, Velká Holná,“ uvedl krajský radní Karel Vlasák (ODS).

Spokojeni jsou i rybáři. Petr Sedláček z akciové společnosti Rybářství Třeboň podotkl, že měření pomohlo například určit, kudy v minulosti vedl Rožmberkem tok Lužnice, ale potvrdilo i dobrou kvalitu oprav na hrázi Světu po povodni v roce 2002.

Celkově pak projekt, jak zdůraznil radní Vlasák, potvrdil, že technický stav rybníků na jihu Čech je na dobré úrovni, a hlavně že údaje sledující jejich technický stav jsou relevantní.